

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 24, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 3. 2021, č. j. 33 A 5/2021 - 35,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Ladislava Barty **se určuje** částkou 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 16. 1. 2021, č. j. KRPB-9133-14/ČJ-2021-060022-Z, žalovaná zajistila žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie (dále též „EU“), jímž je nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013 (dále též „nařízení Dublin III“). Dobu zajištění stanovila na 32 dní od okamžiku omezení osobní svobody, tj. do 15. 2. 2021.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu, kterou Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“) výše uvedeným rozsudkem zamítl. Odmítl námitku žalobce, že by jeho předání do Rumunska bylo krajně nepravděpodobné či nemožné vzhledem k tomu, že v prosinci 2020 se z 16 žádostí neuskutečnil žádný transfer. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne

6. 5 2016, č. j. 10 Azs 256/2015 - 55, vyplývá, že statistické údaje vztahující se k předchozím pokusům o předání cizinců do Rumunska automaticky nedokazují, že transfery nebudou probíhat ani *pro futuro*. Z ničeho pak neplyne, že by byl přijímací systém v Rumunsku zcela paralyzován pandemií onemocnění covid-19. Otázkou, zda tato pandemie v daném státě vylučuje předání cizince, se nadto nemá zabývat žalovaná, ale Ministerstvo vnitra v řízení o přemístění cizince. Krajský soud neshledal důvodnými ani námitky stran systémových nedostatků rumunského azylového systému. Úvaha žalované o azylovém systému v Rumunsku je srozumitelná, relativně podrobná a opírá se o dostatek podkladů. Dle judikatury je nutné při předání cizinců v rámci států EU respektovat zásadu vzájemné důvěry vycházející z práva EU. Pouze závažná porušení mohou vést k zabránění předání cizince do daného členského státu. V souladu s tím nelze po žalované požadovat, aby prováděla rozsáhlé dokazování s cílem podrobně zjistit situaci v zemi, kam má být cizinec předán. Tato povinnost dopadá na Ministerstvo vnitra při posouzení samotného předání. Žalobce navíc žádné negativní osobní zkušenosti s rumunským azylovým systémem netvrdil (s výjimkou toho, že jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebylo vyhověno). Dílčí problémy a nedostatky, na něž poukazoval, nevypovídají o tom, že by v současné době existovaly závažné systémové nedostatky v rumunském azylovém systému či zásadní přetíženost tamějších uprchlických zařízení. Nadto se žalovaná opírala o novější zprávu, než na kterou odkazoval žalobce.

III.

[3] Proti rekapitulovanému rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že krajský soud nesprávně aproboval závěr žalované o realizovatelnosti předání stěžovatele do Rumunska. Žalovaná měla zkoumat, zda v případě přemístění nehrozí stěžovateli riziko nelidského či ponižujícího zacházení, které souvisí se systémovými nedostatky tamního azylového řízení. Situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku je totiž tristní s ohledem na problémové sociální zabezpečení a azylové právo. Zcela se vymyká situaci v jiných členských státech schengenského systému. Problematické je čerpání sociální podpory, nedostatečné integrační programy, nekvalifikovaní tlumočníci či diskriminace žadatelů a nedostatek pomoci při vyřizování dokladů. Tyto okolnosti tvoří zásadní překážku pro integraci do rumunské společnosti. Chybí rovněž dostatečné ubytování, zdravotní péče a hygiena. Domněnka, že státy EU dodržují základní práva žadatelů o mezinárodní ochranu, je vyvratitelná. Posouzení provedené žalovanou a soudem je obecné, typizované a neindividualizované. Soud i žalovaná si měly opatřit aktuální podklady k situaci v Rumunsku, na což rezignovaly. Povinností předávajícího státu je přitom provést důkladné a individuální posouzení situace dotčené osoby. Okolnosti nasvědčují tomu, že rumunský azylový systém je přetížený, což vede k neschopnosti tamních orgánů zajistit adekvátní potřeby žadatelů a vzbuzuje pochybnosti o schopnosti řádně posoudit azylovou žádost. Vadu řízení stěžovatel spatřuje rovněž v tom, že se krajský soud nezabýval zprávou Country Report Romania aktualizovanou dne 30. 4. 2020 (dále též „zpráva AIDA“) předloženou stěžovatelem. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

pokračování

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Stěžovatel byl zajištěn podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců za účelem předání podle nařízení Dublin III. Podstata kasační stížnosti stěžovatele obecně spočívá v tom, že jeho předání do Rumunska za účelem pokračování v řízení o udělení mezinárodní ochrany, je nepřipustné, a to s ohledem na čl. 3 bod 2 nařízení Dublin III, neboť azylové řízení v Rumunsku vykazuje systémové vady, přičemž krajský soud tuto skutečnost chybně vyhodnotil. Prakticky totožnou situací se zdejší soud zabýval v rozsudku ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020 - 23, a z jeho závěrů vycházel i v nyní posuzovaném případě.

[8] Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že *[n]ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*

[9] Systémové nedostatky dle citovaného ustanovení tedy mohou být překážkou přemístění cizince. K povaze těchto nedostatků je však třeba uvést, že musí dosahovat takové intenzity, aby hrozilo riziko porušení čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Ten stanoví, že *[n]ikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu trestu anebo zacházení.* Jak přitom vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018 - 21, „[d]eklarace systémových nedostatků ve vztahu ke určitému členskému státu Evropské unie může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidsko-právními standardy sdílenými všemi členskými státy Evropské unie (viz rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017 - 87).“

[10] Co se pak týče přezkoumání samotné otázky systémových nedostatků azylového řízení ve státě, kam má být cizinec dle nařízení Dublin III následně předán, má správní orgán povinnost se jí výslovně v rozhodnutí o zajištění zabývat i bez námítky pouze tehdy, dospěje-li sám k závěru, že takové nedostatky v daném státě existují, případně jsou-li o jejich existenci důvodné pochybnosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, ze kterého vycházel rovněž krajský soud).

[11] Rozšířený senát v posledně uvedeném rozsudku zdůraznil, že společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu, že všechny státy, které se na něm podílejí, dodržují základní práva a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat. Je tedy vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí. Možnost vyvrácení domněnky nicméně neznamena, že jakékoli porušení základního práva určitým členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele přemístit. Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, aby členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu (blíže viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech C-411/10

a C-493/1, *N. S. a další*). Tak tomu může být při závažných excesech, nárazových či naopak dlouhotrvajících nedostacích v azylovém systému nebo v případě, že s ohledem na konkrétní okolnosti hrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení již samotným přemístěním žadatele.

[12] Nesdělí-li tedy cizinec v řízení o zajištění relevantní výhrady či obavy ve vztahu k zemi, kam má být předán, nelze po žalované rozumně požadovat, aby prováděla rozsáhlé dokazování s cílem podrobně zjistit situaci v této zemi. Tato povinnost leží zejména na Ministerstvu vnitra, které závazně rozhoduje o samotném předání. Žalovaná v řízení o zajištění musí vycházet z obecně známých skutečností o stavu a případných nedostacích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti a také z výpovědí zajištěných cizinců.

[13] Z obsahu spisového materiálu Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatel ve správním řízení žádné námitky ohledně systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku nenamítal. Z jeho výpovědi je zřejmé, že do Rumunska se odmítal vrátit především proto, že chtěl cestovat dále do Lucemburska, které bylo cílem jeho cesty, neboť zde mají žít jeho známí. Přesto se žalovaná otázkou případných nedostatků azylového systému Rumunska zabývala poměrně podrobně na str. 5 - 7 svého rozhodnutí. Vycházela z Informace OAMP ze dne 13. 8. 2020 k azylovému systému Rumunska. Postup žalované plně odpovídá požadavkům nastíněným výše citovanou judikaturou a tomu, že stěžovatel v řízení před žalovanou neuváděl žádné problémy ve vztahu ke svému pobytu v Rumunsku. Nestěžoval si na významné nedostatky při kontaktu s rumunskými úřady, ani na nedostatek právní pomoci, na nevyhovující podmínky ubytování, na špatnou zdravotní péči či hygienu, ani na jakékoliv jiné zacházení. Předmětnou námitku uplatnil až v žalobě, a to nikoli tak, že by byl těmito podmínkám vystaven, nýbrž obecným výčtem nedostatků rumunského azylového řízení.

[14] Samotné závěry, ke kterým dospěl krajský soud i žalovaná, tedy že obecně známé skutečnosti nesvědčí o takových systémových nedostacích rumunského azylového systému, které by bránily přemístění cizince, plně odpovídají judikatuře Nejvyššího správního soudu. Krajský soud přílehavě odkázal na rozsudky č. j. 2 Azs 33/2018 - 20 a č. j. 4 Azs 141/2018 - 21, v nichž Nejvyšší správní soud neshledal existenci takových nedostatků, které by bránily předání žadatelů o mezinárodní ochranu právě do Rumunska. Pro úplnost lze dodat, že absenci obecně známých skutečností, z nichž by bylo lze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopno zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl, Nejvyšší správní soud potvrdil (na půdorysu obdobných námitek) i v usneseních ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019 - 30, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019 - 37, či ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 Azs 347/2019 - 56, a především pak v aktuálních rozsudcích ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 397/2020 - 26, a ze dne 16. 4. 2021, č. j. 5 Azs 372/2020 - 28, které jsou významné i proto, že v těchto řízeních byli cizinci zastoupeni nynějším zástupcem stěžovatele a byla v nich uplatněna prakticky totožná kasační argumentace opírající se toliko o obecný výčet nedostatků rumunského azylového řízení.

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od závěrů posledně uvedených rozsudků pátého senátu jakkoliv odchýlit, a to právě i s ohledem na doslovnou totožnost argumentace v námitkách týkajících se nedostatků azylového systému v Rumunsku. Považuje přitom za vhodné doplnit, že doslovná totožnost použité argumentace s kasačními stížnostmi ve věcech jiných cizinců je přinejmenším zarážející, nota bene v situaci, kdy zástupce stěžovatele namítá nedostatečnou individualizaci při posouzení věci. Sám přitom na jakoukoliv individualizaci případu naprosto rezignuje a pouze doslovně přebírá znění svých dřívějších kasačních stížností v obdobných věcech. S ohledem na zásadu předvídatelnosti soudního rozhodování je pak otázkou, nakolik účelný je takový postup zástupce stěžovatele. Nejvyššímu správnímu soudu totiž v takovém případě v zájmu zajištění jednoty rozhodování (§ 12 odst. 1 s. ř. s.) nezbývá nic jiného,

pokračování

než že na základě stále stejné argumentace dospěje ke shodným závěrům jako v předchozích případech.

[16] Stěžovatel rovněž namítl, že se krajský soud odmítl zabývat zprávou AIDA. Podle § 52 odst. 1 s. ř. s. je soud oprávněn zvážit, které z navržených důkazů provede, nebo zda je jejich provedení nadbytečné a pro posouzení věci nepodstatné. Případné odmítnutí provedení důkazu však musí soud v rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodnit (srov. rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89). V souladu s uvedeným ustanovením a judikaturou krajský soud postupoval. Vysvětlil, že Informace OAMP ze dne 13. 8. 2020, ze které vycházela žalovaná a následně také krajský soud, a která je součástí správního spisu, je aktuálnější než zpráva AIDA předložená stěžovatelem a navíc vychází mj. z informací uveřejněných právě organizací AIDA. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že za takové situace není na místě se obsahem zprávy AIDA zabývat právě s ohledem na její překonání pozdějšími relevantními podklady pocházejícími částečně z téhož zdroje.

[17] Kasační soud neshledal důvod pro odchýlení se od v tomto rozsudku uvedené judikatury, a proto se plně ztotožnil se závěry krajského soudu. Zohlednil přitom skutečnost, že stěžovatel brojí proti rozhodnutí o zajištění, kdy dochází k předběžnému posouzení možnosti předání žadatele do jiného členského státu EU a současně z ničeho nevyplývá, že by byl zranitelnou osobou či osobou se zvláštními potřebami. Při zohlednění zásady vzájemné důvěry, a skutečnosti, že z dostupných informací nevyplývá, že by azylové řízení v Rumunsku vykazovalo systémové nedostatky ve smyslu citované judikatury, které by bránily předání žadatelů o mezinárodní ochranu do této země, totiž nelze než konstatovat, že krajský soud předestřenou právní otázku posoudil správně.

[18] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[20] Zástupcem stěžovatele byl usnesením krajského soudu ze dne 19. 2. 2021 ustanoven Mgr. Ladislav Bárta, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí stát. Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, kterým je sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedení úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele nedoložil, že by byl plátcem DPH; za úkon právní služby mu tedy náleží celkem 3 400 Kč. Tuto částku Nejvyšší správní soud vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. července 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu